

Spis treści

Wstęp	9
Część I. Tożsamość młodzieży i media cyfrowe – teoretyczne i empiryczne podstawy badań własnych ...	17
Rozdział 1. Tożsamość człowieka w świetle tradycyjnych i współczesnych ujęć rozwojowych	19
1.1. Tożsamość człowieka i poczucie tożsamości	19
1.2. Psychologiczno-społeczno-kulturowy wymiar tożsamości .	25
1.3. Teoretyczne modele tożsamości	28
1.4. Rozwój tożsamości w nurcie psychologii rozwojowej	36
1.4.1. Rozwój tożsamości w ujęciu Erika H. Eriksona	37
1.4.2. Etapy rozwoju tożsamości w ujęciu Jamesa E. Marcii – Statusy tożsamości	42
1.4.3. Koncepcja zmian statusów tożsamości w ujęciu Alana S. Watermana	48
1.4.4. Rozwój tożsamości w ujęciu Modelu Podwójnego Cyklu Formowania się Tożsamości Koena Luyckxa i współpracowników	57
1.4.5. Społeczno-poznawcza koncepcja stylów tożsamości Michaela D. Berzonsky'ego	64
Rozdział 2. Media cyfrowe, ich funkcje oraz znaczenie w życiu młodzieży	69
2.1. Media cyfrowe, ich specyfika i funkcje	70
2.2. Cyfrowe koncepcje generacyjne	77
2.3. Media cyfrowe jako przestrzeń socjalizacji młodzieży. Paradygmat szans i zagrożeń	84
2.4. Zachowania ryzykowne młodzieży w środowisku online ...	99
2.4.1. Wybrane rodzaje problematycznego używania mediów cyfrowych przez młodzież	108
2.4.2. Czynniki ryzyka i czynniki chroniące młodzież przed problematycznym używaniem mediów cyfrowych	120

2.5. Teorie i modele wyjaśniające problematyczne użytkowanie mediów cyfrowy	127
2.6. Skala zaangażowania młodzieży w używanie mediów cyfrowych	143
2.7. Znaczenie mediów cyfrowych w kreowaniu tożsamości młodzieży	153
Rozdział 3. Młodzież jako kategoria społeczna i badawcza	168
3.1. Młodzież i młodość – istota pojęć	170
3.2. Dominujące podejścia w rozumieniu i badaniu młodzieży ..	172
3.3. Normatywność realizacji zadań rozwojowych a wkraczanie młodzieży w dorosłość	180
3.4. Zmiany społeczno-kulturowe jako kontekst wkraczania młodzieży w dorosłość w świecie ponowoczesnym	186
3.5. Kategoria globalnego nastolatka, jako próba dookreślenia tożsamości współczesnej młodzieży	194
Część II. Badania własne nad tożsamością młodzieży i funkcjami oraz znaczeniem mediów cyfrowych w procesie kreowania jej tożsamości	201
Rozdział 4. Założenia metodologiczne badań własnych	203
4.1. Przedmiot i cele badań własnych	205
4.2. Problemy i hipotezy badawcze	207
4.3. Zmienne, wskaźniki i sposoby ich pomiaru	217
4.4. Metody i techniki badawcze	236
4.5. Próba badawcza, teren i organizacja badań	239
Rozdział 5. Tożsamość młodzieży i używanie przez nią mediów cyfrowych – prezentacja wyników badań własnych	242
5.1. Społeczno-demograficzna charakterystyka badanych osób	243
5.2. Tożsamość młodzieży oraz jej poznawcze i socjodemograficzne korelaty	245
5.2.1. Wymiary rozwoju tożsamości prezentowane przez badaną młodzież	245
5.2.2. Rodzaje statusów rozwoju tożsamości w badanej grupie młodzieży	248
5.2.3. Statusy rozwoju tożsamości młodzieży i ich socjodemograficzne korelaty	255
5.2.4. Fazy rozwiązywania kryzysu tożsamości charakterystyczne dla badanej młodzieży	261
5.2.5. Fazy rozwiązywania kryzysu tożsamości i ich socjodemograficzne korelaty	264

5.2.6. Style tożsamości stosowane przez badaną młodzież	269
5.2.7. Statusy rozwoju tożsamości występujące w badanej grupie młodzieży a wykorzystywane przez nią style tożsamości	274
5.2.8. Fazy rozwiązywania kryzysu tożsamości przez badaną młodzież a stosowane przez nią style tożsamości	283
5.3. Tożsamość młodzieży a nadmierne korzystanie przez nią z portali społecznościowych	289
5.3.1. Statusy rozwoju tożsamości młodzieży a nadmierne korzystanie przez nią z portali społecznościowych	294
5.3.2. Fazy rozwiązywania kryzysu tożsamości przez młodzież a nadmierne korzystanie przez nią z portali społecznościowych	298
5.3.3. Style tożsamości młodzieży a nadmierne korzystanie przez nią z portali społecznościowych	300
5.4. Media cyfrowe i przypisywane im znaczenie przez młodzież	301
5.4.1. Korzystanie przez młodzież z mediów cyfrowych	302
5.4.2. Kreowana przez młodzież tożsamość wirtualna	308
5.4.2.1. Dane tożsamościowe upubliczniane w przestrzeni wirtualnej przez badaną młodzież	308
5.4.2.2. Wzory publikowanych informacji online na swój temat przez badaną młodzież	318
5.4.3. Media cyfrowe i kreowana za ich pomocą tożsamość w relacjach badanej młodzieży	327
5.4.3.1. Aktywność młodzieży w mediach społecznościowych – wypowiedzi badanych osób	329
5.4.3.2. Kreowanany wizerunek online w relacjach młodzieży	337
5.4.3.3. Postrzeganie siebie w sieci. Akceptacja vs. brak akceptacji własnego wizerunku online	340
5.4.3.4. Pragnienia i potrzeby, jakie młodzież wyraża i zaspakaja za pomocą mediów cyfrowych	345
5.4.3.5. Media cyfrowe w życiu młodzieży, ich funkcje oraz nadawne im przez młodzież znaczenie	349
5.5. Wnioski z badań – dyskusja	354
5.6. Mocne strony i ograniczenia badań własnych	387
5.7. Rekomendacje dla praktyki edukacyjnej	395

Piśmiennictwo	405
Streszczenie pracy w języku polskim	441
Streszczenie pracy w języku angielskim	443
Aneksy	
Aneks 1. Kwestionariusz ankiety „Ja online”	445
Aneks 2. Scenariusz do indywidualnego wywiadu pogłębionego z młodzieżą	465
Aneks 3. Scenariusz badania focusowego z młodzieżą	469
Aneks 4. Spis tabel	480
Aneks 5. Spis rysunków	483